

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/59/2015
Identifikačné číslo spisu:	7513010447
Dátum vydania rozhodnutia:	05.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Harabin
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7513010447.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Harabina a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Viliama Dohňanského, v trestnej veci proti obvinenému V. M. pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Košice-okolie pod sp. zn. 5 T 99/2013, prerokoval na neverejnom zasadnutí 5. apríla 2016 dovolanie, ktoré podal obvinený V. M. proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 22. mája 2014, sp. zn. 7 To 38/2014 a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. sa dovolanie obvineného V. M. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Košice-okolie z 21. januára 2014, sp.zn. 5 T 99/2013, v spojení s opravným uznesením z 9. júna 2014, bol obvinený uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr.zák., na dole uvedenom skutkovom základe.

A/

v obci Košický Klečenov, okres Košice - okolie, od roku 2003 do marca roku 2011 zle zaobchádzal so svojou družkou K. Q., ktorú po požití alkoholických nápojov fyzicky napadol tak, že ju udieral päťou do oblasti hrudníka, tváre, kopal do rôznych častí tela, udieral palicou, hádzal popolník, opakovane sácal v dôsledku čoho padala na zem, schody, udrhel čelom do oblasti úst spôsobiac jej podľa zdravotnej dokumentácie nasledujúce zranenia:

- 1/ 30.4.2003 pomliaždenie s krvnou podliatinou vpredú v oblasti pravého ramenného kĺbu ľahkého stupňa,
- 2/ 10.5.2005 zlomeninu - prasknutie dolného konca ľavej vretennej kosti, pomliaždenie ľavého lakťa, pomliaždenie 2 a 3 prsta ľavej ruky,
- 3/ 14.9.2006 zlomeninu bázy základného článku malíčka ľavej ruky s posunom úlomkov kostí,
- 4/ 20.7.2007 tržnozmliaždenú ranu 6 cm na hornej pere prenikajúcu do predsiene ústnej dutiny, tržnozmliaždenú ranu 2 cm v spánkovej oblasti hlavy vpravo.
- 5/ 1.10.2007 zlomeninu piatej predpriehlavkovej kosti vľavo v oblasti pod hlavičkou kosti,

6/ 11.1.2008 zlomeninu tvárového čelustného komplexu vpravo trieštivá so zatlačením a posunom úlomkov kostí, zlomeninu nosových kostí s posunom úlomkov kostí, pomliaždenie okolo pravého oka s okoloočnicovou krvnou podliatinou vpravo, pomliaždenie pravého oka s krvnou podliatinou na spojovke pravého oka, poranenie podočnicového nervu vpravo,

7/ 10.6.2009 pomliaždenie chrbta ľavej ruky a lakt'a

8/ 3.8.2009 roztrhnutie vonkajšej hlavy dvojhlavého svalu ľavého lýtku,

9/ 15.2.2010 zlomeninu hlavičky ihlice ľavého predkolenia, pomliaždenie ľavého lýtku ťažkého stupňa.

10/ november 2010 zlomeninu 8-9 rebra.

B/

v obci Košický Klečenov, okres Košice - okolie od roku 2009 do marca 2011 syna svojej družky K. Q. F. Q. opakovane udieral dlaňou po hlave, bil ho opaskom, ponížoval nadávkami, vyvolával u neho strach, pričom v dôsledku zlého zaobchádzania a zažívania psychického stresu u neho došlo k neurotickým prejavom s tendenciou porúch správania, k agresívnym prejavom, ktoré vyvrcholili jeho hospitalizáciou v Detskej psychiatrickej liečebni Hraň v období od 8.9.2010 do 7.12.2010 s diagnózou syndrómu týraného dieťaťa, emočné poruchy, depresia.

Za to mu súd v zmysle §§ 208 ods. 2, 38 ods. 2, 42 ods. 1, 41 ods. 2, 48 ods. 2 písm. a/, 60 ods. 1, 6 Tr.zák. uložil tresty:

súhrnný odňatia slobody v trvaní jedenásť rokov sa zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a

prepadnutia veci - zlamovacej vzduchovky československej výroby zn. CZ model 803. pôvodne kalibru 4,5 mm bez výrobného čísla, podomácky upravenej na streľbu brokov kalibru 4,5 mm za použitia nábojok používaných do expanzných prístrojov kalibru 6,3/10, s tým, že jej vlastníkom sa stal štát.

Podľa § 42 ods. 2 Tr.zák. súd zrušil výrok o treste uložený rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, sp.zn. 3 T 71/2011, z 29. mája 2013, v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach zo 17. júla 2013, sp.zn. 7 To 65/2013, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo k zrušeniu, stratili podklad.

Krajský súd v Košiciach uznesením z 22. mája 2014, sp. zn. 7 To 38/2014, odvolanie obvineného zamietol v zmysle § 319 Tr. por.

Obvinený prostredníctvom obhajcu podal dovolanie proti uzneseniu krajského súdu. Domáhal sa ním, aby dovolací súd vyslovil porušenie zákona v jeho neprospech z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c/, i/ Tr. por. uznesením krajského súdu a predchádzajúcim konaním. Skutok nespáchal. Rozhodnutiu súdu predchádzali podstatné chyby konania. Vznikli pochybnosti o správnosti skutkových zistení a na ich objasnenie bolo potrebné vykonať ďalšie dôkazy. Súd odmietol ním navrhované vypočutie ošetrovúcich lekárov poškodenej a vypracovanie nového znaleckého posudku iným znalcom z odboru psychológie na dôveryhodnosť jej výpovede. Porušenie práva na obhajobu vidí v znemožnení zmeny osoby obhajcu na hlavnom pojednávaní. Už v odvolaní namietal rozsah a úplnosť dokazovania ako aj nesprávny postup pri hodnotení dôkazov v jeho neprospech. Odvolací súd sa s tým nevysporiadal, nezrušil prvostupňový rozsudok napriek tomu, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci a právo obhajoby. Došlo k porušeniu zásad uvedených v § 2 ods. 10, 11, 12, Tr. por. a k nesprávnemu právnomu posúdeniu zisteného skutku. Navrhol, zrušiť uznesenie krajského súdu, vrátane rozsudku okresného súdu a prikázať mu vec znova prerokovať a rozhodnúť. Alternatívne, aby dovolací súd sám rozhodol oslobodením spod obžaloby.

Okresná prokuratúra vo vyjadrení uviedla, že zmena v osobe obhajcu 21. januára 2014 bola vykonaná zákonne. Dovolanie je podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. neopodstatnené. Aj dovolací dôvod spočívajúci v nesprávnom posúdení zisteného skutku alebo v nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia je neprítomný. Dovolanie je totožné s obranou obvineného prezentovanou na hlavných pojednávaniach a uvádzanou v odvolaní. Výtýkanými argumentmi v dovolaní a tiež s obrannými tvrdeniami obvineného sa súdy zaoberali a vysporiadali. Zistenému skutkovému stavu zodpovedá aj právna kvalifikácia a uloženie trestu s prihliadnutím na príslušný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky. Navrhol dovolanie odmietnuť.

Poškodená Q. a Úrad práce, sociálnych služieb a rodiny Košice sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie je prípustné, bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§§ 368 ods. 1, 369 ods. 2 písm. b), 370 ods. 1, 3 Tr. por.). Po preskúmaní veci zistil i to, že je potrebné ho odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Treba zdôrazniť, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dovolacieho dôvodu predpokladaného v § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť v zmysle § 382 písm. c/ Tr. por.

Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdov je určený na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych chýb, ako to vyplýva z konštrukcie jednotlivých dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. l/ Tr. por., resp. aj v zmysle § 374 ods. 3. Tento opravný prostriedok neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je všeobecnou - treťou inšinciou zameranou na preskúmanie všetkých rozhodnutí súdu druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásady ústnosti a bezprostrednosti, v konaní o dovolaní sám vykonávať. S poukazom na nesprávne skutkové zistenia alebo na nesúhlas s hodnotením dôkazov nie je možné vyvodiť dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Zákonná formulácia tohto dovolacieho dôvodu vyjadruje, že dovolanie je určené na nápravu právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. To znamená, že s odkazom na dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., nie je možné domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené.

Skutočným obsahom dovolania obvineného sú námietky vo vzťahu ku skutkovým zisteniam súdov oboch stupňov a k hodnoteniu dôkazov z pohľadu ustanovenia § 2 ods. 10, 12 Tr. por., čo malo mať za následok pochybnosti o vine zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby.

Najvyšší súd v rámci dovolacieho konania pripomína, že v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že dovolací súd nemôže preskúmať úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní. Trestný poriadok preto dovolateľovi neumožňuje na základe tohto dovolacieho dôvodu namietat nesprávnosť zisteného trestného skutku, ani nesprávnosť hodnotenia vykonaných dôkazov, ani neúplnosť vykonaného dokazovania.

Obvinený odôvodňuje neúplne zistený skutkový stav, nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov a nesprávne právne posúdenie zisteného skutku iba odmietnutím okresného a odvolacieho súdu ním navrhovaného vypočutia ošetrovúcich lekárov poškodenej a nového znaleckého dokazovania iným znalcom z odboru psychológie na vierohodnosť výpovede poškodenej. Dôvody dovolania podľa obsahu sa týkajú výlučne namietania správnosti a úplnosti zisteného skutku, čiže hodnotenia dôkazov. Nejde o námietky právne, výlučne ktoré dovolacie dôvody pripúšťajú, ale o výhrady skutkovej povahy, ktoré nie sú prípustné. Namietané dôvody v dovolaní nemajú vplyv na komplexné posúdenie trestnej

zodpovednosti obvineného, trestnosti skutkov a uznania viny. Dokazovaním bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že obvinený sa dopustil skutkov tak, ako to je to vyjadrené v rozsudku. Tvrdenia v dovolaní sú výslovne účelové. Súd nižších stupňoch detailne a výstižne zargumentovali zákonné odmietnutie vykonania obvineným nahrnutých dôkazov s poukazom na obsah a výsledky už vykonaných dôkazov. S týmito závermi sa v celom rozsahu stotožnil aj dovolací súd.

Možnosti dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia. Iba s odkazom na nesprávne skutkové zistenia alebo nesúhlas s hodnotením vykonaných dôkazov a z toho potom vyvodit' dovolací dôvod. Dovolanie je určené k náprave právnych chýb a nedostatkov rozhodnutia, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. Dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je podľa § 371 ods. 7 Tr. por. prípustné.

Na podklade dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. najvyšší súd ako súd dovolací nie je oprávnený preskúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku a ani hodnotiť rozsah dokazovania prvostupňového súdu a hodnotenie vykonaných dôkazov, preto tento dovolací dôvod nebol naplnený.

Potrebné je konštatovať, že skutky v bodoch A/ a B/ v rozsahu, v akom ich ustálili sudy oboch stupňov, naplňajú všetky znaky skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej a zverenej osoby v zmysle § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák.

Dovolateľ v súlade s ustanovením § 374 ods. 2 Tr. por. uviedol dôvod dovolania aj podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. tvrdiac, že postupom súdu bolo porušené právo na obhajobu. Toto tvrdenie nezodpovedá skutočnosti. Obvinený v dovolaní konkrétne neuvádza, v čom skutočne vidí porušenie práva na obhajobu. Iba zákonným spôsobom realizovaná zmena obhajcu ustanovením nového 21. januára 2014, ním rozhodne nie je. Obvinený v priebehu celého konania mal možnosť zvoliť si obhajcu a využívať jeho právne služby, ktoré mu priznáva ustanovenie § 34 ods. 1 Tr. por., vo všetkých štádiách konania mal napokon obhajcu k dispozícii neprerušene. Zo zápisnice na hlavnom pojednávaní 21. januára 2014 bez najmenších pochybností vyplýva i dôrazná obhajoba ešte aj pôvodným obhajcom, čo je možné zistiť z kladených otázok a obsahu záverečnej reči.

Dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, spočívajúce v tom, že postupom súdu bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu obvineného bez akejkoľvek vecnej argumentácie.

Dovolací dôvod v tomto zmysle bude spravidla prítomný pri nerešpektovaní ustanovení Trestného poriadku o povinnej obhajobe, pri vykonávaní procesných úkonov bez prítomnosti obhajcu a pod., čo sa v posudzovanom prípade nezistilo. Naopak, obvinený využíval v celom rozsahu možnosť aktívnej osobnej obhajoby i prostredníctvom obhajcu. Od začiatku konania mal možnosť sa vyjadriť ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kládli za vinu, k dôkazom o nich, robiť návrhy, podávať žiadosti a opravné prostriedky, zúčastňovať sa na procesných úkonoch osobne i prostredníctvom obhajcu, vypočúvať svedkov, ktorých sám alebo prostredníctvom obhajcu navrhol a klásť im otázky, čo vyplýva zo spisu. Dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. naplnený nebol.

Na základe vyjadreného je zrejmé, že dovolanie obsahuje argumenty a subjektívne názory stojace mimo uplatnených dovolacích dôvodov.

Rozhodnutia krajského a okresného súdu sú zákonné a správne odôvodnené. V danej veci nie sú prítomné podmienky dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/, i/ Tr. por. Dovolací súd bez preskúmania veci dovolanie obvineného odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.